

לשמעו קול תורה – פסוק השבע

פרשת אמור

אני ה' מקדשכם

"וְلَا תַמְלִלוּ אֶת שֵׁם קָדְשֵׁי וְנִקְדְּשָׁתִי בַּתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מֶקְדְּשָׁכֶם" (ויקרא כב, לב).

האם המצווה לקדש שם שמיים היא היפוכו של האיסור לחילול? האם שתי צלעות הפסוק הן שני צדדים של אותו מطبع, או שיש חידוש משמעותי בצלע השנייה?

פסוק מרכזי זה בפרשتنا הניב שלל פירושים. נעיין במפרשים ונتابשם מאורם.

רש"י רואה בשתי צלעות הפסוק שתי קומות: הקומה הראשונה – "וְלَا תַמְלִלוּ" – קובעת כי יש להימנע מכל התנהגות נלוזה שתביא לחילול השם. הקומה השנייה – "וְנִקְדְּשָׁתִי בַּתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" – תובעת מהאדם להיות נכון למסור את היקר מכל, אפילו את חייו אם ידרש.

רבנו בחיי מבין שהצלע השנייה של הפסוק היא התקיון לצלע הראשונה. ידועים דברי הגמara (יомא פו, א) שחילול השם הוא מהעוננות החמורים ביותר שאינם מתכפרים בקלות. פסוק זה, לדבריו רבנו בחיי, מעניק את המפתח לכפרה: חילلت – תקdash. אם מעשיר הרחיקו אנשים מהאהבת התורה שנה את התנהגותן, ודרך החדשת תביא לקירוב הבריות לקיום התורה ולאהבתה.

האלישיך הקדוש מדגיש כי אין כאן ציווי לkadsh אלא בשורה. אם זכית להימנע מחלול השם ודאי שתזכה לקדשו: "והנה אין ספק כי זההיר לבلتיה חילל את ה'", יבטח בה' שאם יבא לידי לkadsh את ה' שיקדשנו ברבים, שיירג ואל יעבור. כי אשר נזהר לבلتיה חילל יביאנו ה' לkadsh שמו יתרברך גם כן, כי מצוה גוררת מצוה". דבריו אלו מගיעים לשלהומת בסיסומו של הפסוק – "אני ה' מֶקְדְּשָׁכֶם".

נוסיף שעצם ההימנעות מחלול שם ה', היא לבדה תביא לקידוש השם. הדרישה הבסיסית היא לקיים את המצוות כפי שציינו הבודדים. בקיום מצוותיהם של הקב"ה מתقدس שמו, וכל אחד ממקיימי מצוותיו זוכה לקדשה כי "אני ה' מֶקְדְּשָׁכֶם".